

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ МЕТОДІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТНОЗДАТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Якубенко Ю.А., здобувач,
Дніпропетровський державний аграрний університет*

Розвиток агропромислового комплексу відбувається в умовах ринкових відносин в зв'язку з чим залишається не вирішеною проблема визначення та утримання високого рівня конкурентоздатності сільськогосподарських підприємств. Також необхідно відзначити, що в літературі виділені лише окремі аспекти проблеми оцінки конкурентоспроможності підприємства, тобто відсутній комплексний підхід, який би ґрунтувався на структуризації оцінки і на визначенні ієрархії чинників конкурентоздатності.

Конкурентоздатність сільськогосподарських підприємств є відносним показником, оскільки може бути визначена як комплексна порівняльна характеристика, яка відображає певний ступінь переваги сукупності оціночних показників діяльності підприємства, які визначають його успіх на аграрному ринку за певний проміжок часу щодо сукупних показників конкурентів [3, с. 68].

Одним з комплексних методів оцінки конкурентоздатності підприємств є метод, що ґрунтується на теорії ефективної конкуренції. Він часто згадується різними науковцями [2, с. 352; 7, с. 59; 8 с. 219]. Згідно з ним виділяється чотири групи критеріїв: ефективності виробничої діяльності, фінансового стану підприємства, ефективності організації реалізації та просування товару на ринку, конкурентоздатності продукції. Кожен з критеріїв складається з ряду певних показників, кількість яких може змінюватися. Якщо автори [7, 8] в своїх роботах наводять цей метод, щоб вказати на його недоліки та певну недостатність, то Малюга Т.М. [4] робить спробу адаптувати цей метод під визначення конкурентоздатності підприємств сільського господарства, особливість якої полягає у відмінності вагових коефіцієнтів кожного з критеріїв від зазначених у першоджерелах.

Іншим не менш цікавим методом є метод, що побудований на аналізі порівняльних переваг підприємств-конкурентів. Колектив авторів [2] звертають увагу на те, що оцінювання рівня

* Науковий керівник – Мельник А.Ю. д.е.н., професор

конкурентноздатності може відбуватися за такими перевагами: виробничі витрати, обсяг продажу, норма прибутку, ринкова частка. Аналітичні дослідження Рзасва Г.І. [5] показали, що перелік цих показників може бути значно більшим.

Іноді конкурентоздатність сільськогосподарських підприємства ототожнюють з конкурентноздатністю його продукції, вважаючи що це є головною передумовою успіху підприємства на ринку [1]. Дійсно, це один з ключових чинників успіху підприємства на ринку. За умов сталого зовнішнього середовища і постійного вдосконалення якісних та цінових характеристик свого продукту рівень конкурентноздатності продукції можна прийняти за конкурентноздатність підприємства в цілому. Але сучасна як національна, так і міжнародна економіки відрізняються досить високим рівнем нестабільності, значним поширенням інтеграційних процесів, що призводить до необхідності корегування цілей підприємства, використання нових методів управління і тому лише конкурентоздатна продукція не відобразить справжніх позицій підприємства.

Бенчмаркінговий підхід дасть можливість підприємству запозичити кращий досвід інших підприємств. Культура підприємницької діяльності в організації буде орієнтована на такі цінності, як здатність робітників до навчання, підвищення власного потенціалу, що, у свою чергу, слугує поштовхом для розвитку підприємства. У підсумку підприємство зможе зміцнити свою конкурентну позицію, а також досягти підвищення ступеня задоволеності покупців. До недоліків методу можна віднести брак досвідчених фахівців відповідної спеціалізації також небажання вітчизняних підприємств розкривати секрети свого успіху. Тут спрацьовує наша національна звичка у всьому бачити так звану «комерційну таємницю» [6].

Отже, проведений аналіз свідчить про те, що за певних умов для оцінки конкурентноздатності сільськогосподарських підприємств може використовуватися кожен із зазначених методів.

Література.

1. Касаткіна М.В. Оцінка конкурентоспроможності підприємств хімічної промисловості: методичні аспекти // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. - № 3. Т 2. – С. 159-165. <http://mmi.fem.sudmu.edu.ua>.

2. Клименко С.М., Дуброва О.С., Барабась Д.О., Омеляненко Т.В., Вакуленко А.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2006. - 527 с.

3. Косянчук Т.Ф., Лук'янова В.В., Майорова Н.І., Швид В.В. Економічна діагностика: Навчальний посібник / За загальною редакцією Т.Ф. Косянчук – Львів: Новий Світ – 2000, 2007. – 452с.

4. Малюга Л. Оцінка конкурентоспроможності аграрних підприємств / Л. Малюга // Економіст. – 2009. – № 9. – С. 50-53.

5. Рзасв Г.І. Показники оцінки конкурентоспроможності підприємств, їх переваги та недоліки // Вісник Хмельницького національного університету. Т.1. Економічні науки. – 2009. – № 2. – С. 77-80.

6. Тетерин Ю. Бенчмаркінг как інструмент підвищення конкурентоспроможності АПК регіона // С. 23-24.

7. Хамініч С. Методика інтегральної оцінки рівня конкурентоспроможності промислового підприємства / С. Хамініч // Економіст. – 2006. – № 10 (240). – С. 59-61.

8. Штейн О.І. Оцінка інтегральної конкурентоспроможності підприємств / О.І. Штейн // Вісник СевДТУ. Вип. 92: Економіка і фінанси: зб. наук. пр. – Севастополь : Вид-во СевНТУ, 2008. – С. 218-223.

СТАН РОЗВИТКУ ВИНОГРАДАРСТВА НА ПРИКЛАДІ ДП «АЛУШТА»

***Янч А.І., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Державне Підприємство «Алушта» (ДП «Алушта») засноване на державній власності, власником капіталу є держава. Згідно з наказом Міністерства аграрної політики від 26,12,05 р. № 747 підприємство є правонаступником радгоспу-заводу «Алушта» і органом управління власності є Міністерство аграрної політики України. ДП «Алушта» здійснює свою діяльність, керуючись законодавством України, діє на підставі положень Статуту підприємства, на підставі наказу Міністерства АПК України, зареєстрованого в управлінні з економіки Алуштинського міськвиконкому та колективного договору, зареєстрованого Управлінням праці та соціального захисту населення Алуштинського міськради, функціонує на базових законодавчих актах: Закон України «Про державний бюджет», «Про захист прав споживачів», «Про вино», «Про підакцизних товарів», «Про доходи»,

* Науковий керівник – Кравченко О.М., к.е.н., доцент